

REVISIÓ DEL PLA D'ORDENACIÓ URBANÍSTICA MUNICIPAL DE L'ESCALA

PROGRAMA DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

**Tallers participatius de criteris i objectius vinculats a la
redacció de l'Avanç del POUM**

Novembre de 2021

Memòria de Resultats

0.- ÍNDEX DE CONTINGUTS

- 1.- Introducció (pàg. 3)

- 2.- Informació bàsica dels tallers participatius de criteris i objectius (pàg. 5)

- 3.- Buidatge de resultats (pàg. 12)
 - 3.1.- Resultats del Taller 1 – àmbit social (pàg. 14)
 - 3.2.- Resultats del Taller 2 – àmbit econòmic (pàg. 19)
 - 3.3.- Resultats del Taller 3 – àmbit urbà-territorial (pàg. 26)

- 4.- Algunes imatges dels tallers participatius (pàg. 31)

1.- INTRODUCCIÓ

El present document presenta els resultats derivats dels tres tallers participatius de criteris i objectius vinculats al procés d'elaboració de l'Avanç del POUM de l'Escala. Els tallers s'emmarquen dins el Programa de Participació Ciutadana dissenyat per acompanyar els treballs de revisió del planejament urbanístic, que conduiran a la redacció i aprovació del nou Pla d'Ordenació Urbanística Municipal (POUM).

Abans de presentar les aportacions ciutadanes recollides durant les dinàmiques participatives convé recordar que el programa participatiu es divideix en dues grans fases:

- Una *primera fase* de criteris i objectius (prèvia a la redacció del document d'Avanç del POUM) estructurada a través d'un qüestionari en línia obert a tota la ciutadania (del 24/09/21 fins el 28/11/21) i de tres tallers deliberatius temàtics. Els canals participatius d'aquesta fase tenen com a objectiu recollir opinions i valoracions ciutadanes per tal de complementar el procés de definició dels criteris i objectius que fonamentaran la redacció de l'Avanç del POUM.
- Una *segona fase* posterior a la redacció de l'Avanç del POUM on es preveu un segon qüestionari en línia i una nova onada de tres tallers participatius temàtics que tindran per objectiu recollir valoracions ciutadanes entorn les alternatives de planejament.

També cal destacar la creació d'un òrgan de seguiment del procés anomenat Assemblea Informativa, que es reunirà 3 vegades durant tot el programa participatiu. L'òrgan està obert a la tota la ciutadania (organitzada i no adscrita), i pretén esdevenir un espai informatiu i de seguiment del procés de participació.

La primera sessió de l'Assemblea Informativa es va celebrar el dia 23 de setembre de 2021. Durant la sessió es va presentar una síntesi de les anàlisis diagnòstiques i de la situació actual de l'Escala en termes de planejament urbanístic. Alhora, es van exposar els motius pels quals

esdevé necessari revisar el POUM de l'Escala, el cronograma general del projecte així com les fases i canals participatius del Programa de Participació Ciutadana.

Durant la sessió, que va comptar amb una cinquantena d'assistents, també es va projectar un vídeo de presentació del projecte. El vídeo es pot visualitzar al web del POUM:

<http://poum.lescala.cat/ca/videos-participacio.html>

Sessió 1 de l'Assemblea Informativa del POUM de l'Escala (23/09/21)

2.- INFORMACIÓ BÀSICA DELS TALLERS PARTICIPATIUS DE CRITERIS I OBJECTIUS

TALLER 1 – ÀMBIT SOCIAL

DATA: dijous 14 d'octubre de 2021.

HORA: 19.30 h

DURADA: 2 hores 30 minuts

LLOC: Sala Polivalent

NOMBRE PARTICIPANTS: 20

DINAMITZACIÓ DELS TALLERS:

*Consultoria Neòpolis

*Tècnics locals per exposar informació del projecte i aclarir dubtes tècnics durant els debats.

TALLER 2 – ÀMBIT ECONÒMIC

DATA: dijous 21 d'octubre de 2021.

HORA: 19.30 h

DURADA: 2 hores 30 minuts

LLOC: Sala Polivalent

NOMBRE PARTICIPANTS: 23

DINAMITZACIÓ DELS TALLERS:

*Consultoria Neòpolis

*Tècnics locals per exposar informació del projecte i aclarir dubtes tècnics durant els debats.

TALLER 3 – ÀMBIT URBÀ TERRITORIAL

DATA: dijous 28 d'octubre de 2021.

HORA: 19.30 h

DURADA: 2 hores 30 minuts

LLOC: Sala Polivalent

NOMBRE PARTICIPANTS: 18

DINAMITZACIÓ DELS TALLERS:

*Consultoria Neòpolis

*Tècnics locals per exposar informació del projecte i aclarir dubtes tècnics durant els debats.

OBJECTIUS GENERALS DELS TALLERS PARTICIPATIUS:

- ❖ Garantir el dret dels ciutadans a estar informats i ser consultats sobre el procés de revisió del planejament urbanístic de l'Escalà.
- ❖ Recollir valoracions i criteris ciutadans respecte diferents àmbits vinculats amb l'urbanisme a l'Escalà per tal de complementar i validar la definició de criteris i objectius anteriors a la redacció de l'Avanç del POUM.

Recollida d'aportacions ciutadanes en plenari. Taller 1 – Àmbit Social

ESTRUCTURA DELS TALLERS:

<i>Hora</i>	<i>Acció</i>	<i>Responsables</i>
19:30	a) Benvinguda.	* <i>Check in</i> * Paraules inicials de benvinguda: Regidor d'Urbanisme, Josep Bofill
19:40	b) Ponència informativa entorn les qüestions posades a debat ¹ : - Taller 1: urbanisme i societat - Taller 2: urbanisme i economia - Taller 3: urbanisme i territori	* Taller 1: Joaquim Ginesta, Arquitecte municipal * Taller 2: Joaquim Ginesta, Arquitecte municipal * Taller 3: Albert Albertí, Tècnic municipal de Medi Ambient
19:55	c) Presentació general sobre el taller de participació (plenari)	* Neòpolis
20:00	d) Divisió dels participants en grups	* Neòpolis
20:05	e) Inici de la recollida de valoracions ciutadanes. - Treball de debat ciutadà en subgrups (amb disposició de plànols i presència de tècnics per a resoldre dubtes) - Recollida d'aportacions ciutadanes en plenari	* Dinamització: Neòpolis * Informacions i aclariment de possibles dubtes: tècnics municipals
22:00	f) Agraïments i cloenda del taller	* Neòpolis i Ajuntament

¹ Documentació de les anàlisis diagnòstiques i de criteris i objectius disponibles al web <https://poum.lescala.cat>

GUIONS DE TREBALL ENTREGATS A LES PERSONES PARTICIPANTS:

PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN LA DEFINICIÓ DE CRITERIS I OBJECTIUS DEL POUM DE L'ESCALÀ
GUIÓ TALLER 1. Àmbit Social.

Habitatge - Demografia i població

Els estudis sobre l' habitatge ens expliquen que el nucli urbà de l'Escalà té una marcada desigualtat en la tipologia i l'ús dels habitatges, predominant l'habitatge unifamiliar i la segona residència, amb un pes també molt important de l'habitatge d'ús turístic. Per altra part, l'extensió de les urbanitzacions i la distància al centre, on es localitzen la majoria dels equipaments, són factors negatius quan els residents són persones grans o sense mitjans de desplaçament. Una altra problemàtica dels municipis costaners és la dificultat d'accés a un habitatge de lloguer per la major rendibilitat dels habitatges d'ús turístic. Tot i això, l'Escalà ha tingut un creixement molt important d'habitants, gairebé duplicant el nombre de residents en la primera dècada del segle i mantenint una estabilitat amb petites oscil·lacions els darrers 10 anys (10.244 habitants a final de 2020).

La finalitat del taller és identificar els objectius en matèria d'habitatge.

Els equipaments comunitaris

El municipi d'Escalà ofereix la possibilitat de gaudir d'una oferta d'equipaments que cobreix les necessitats bàsiques dels seus habitants i dels municipis veïns relatives a la sanitat i l'educació (fins a nivell secundària). En altres serveis hi ha una dotació important; aquest és el cas dels equipaments esportius i socioculturals. Tanmateix, pot haver-hi una demanda de nous equipaments locals que no hagi estat coberta o la insuficiència d'altres equipaments existents. En aquest sentit, la finalitat del taller en aquest camp és identificar les mancances del sistema d'equipaments comunitaris i, en conseqüència, determinar els objectius que hagi d'assolir el POUM per a resoldre-les.

Els espais lliures públics

En tenir les característiques d'un municipi del litoral, l'Escalà disposa d'amplis espais públics al servei del lleure com les platges, els passejos i camins de primera línia amb una longitud molt important. I a l'interior del nucli urbà es disposa de places i altres espais amb un grau d'adequació heterogeni que va des de les places del nucli antic amb una intensitat gran d'utilització (Víctor Català, Ajuntament, La platja...) als espais dispersos en les urbanitzacions, normalment de petita dimensió i sense cap tractament especial que es mantenen en el mateix estat del moment en que van passar a ser públics (ocupats per pinedes i vegetació arbustiva) i que tenen un grau molt baix d'ús. Una i altres es complementen amb els espais perifèrics, el més important Les Planasses, i els itineraris interiors en sòl rural.

Es planteja que el taller debati sobre la suficiència dels espais lliures, la relació amb els equipaments comunitaris i la xarxa viària (especialment els itineraris de vianants i bicicletes) i la seva funció en els barris en que queden inserits. Les propostes es realitzaran a nivell de criteris i objectius.

Aspectes a debatre

Es posen a debat els criteris i objectius de l'àmbit social definits a la Comissió de seguiment de la redacció del POUM de l'Escalà, confirmant, corregint o mostrant la disconformitat dels participants al taller i completant-los amb nous objectius, si s'escau.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN LA DEFINICIÓ DE CRITERIS I OBJECTIUS DEL POUM DE L'ESCALA
GUIÓ TALLER 2. Àmbit Econòmic.

El sector turístic

Amb el 80% del PIB, el sector turístic és la principal activitat econòmica del Municipi de l'Escala. L'activitat té un marcat caràcter estacional i unes modalitats d'allotjament en les que els càmpings (5.961 places) i els habitatges d'ús turístic (2.988 habitatges equivalents a unes 11.952 places) constitueixen una oferta molt superior a les dels hotels (897). Aquesta configuració ha afavorit el turisme vacacional de caràcter familiar. El POUM pot generar les condicions per a modular l'oferta turística o les seves modalitats. A partir de la situació actual, la participació ciutadana hauria de valorar el model turístic identificant els objectius per a consolidar o modificar les característiques de l'oferta d'atractius i d'allotjament.

Comerç

L'activitat comercial de l'Escala es dirigeix als residents del municipi, els dels pobles de l'entorn, als turistes i als visitants. L'oferta comercial s'adequa a l'acusada estacionalitat del sector turístic amb establiments de temporada a les àrees de segona residència, mentre que al nucli antic i primer eixample es poden mantenir oberts tot l'any. La recuperació d'espais del nucli antic per a l'ús de vianants amb restricció de trànsit i eliminació d'aparcament s'ha equilibrat amb la creació d'aparcaments de pagament al perímetre: Plaça Nova, Plaça Catalunya i Les Monges. Aquesta estratègia s'ha complementat amb l'aparcament dissuasiu gratuït de l'Avinguda Girona. L'intens increment de població de la primera dècada del S.XXI (pràcticament es duplica) va comportar que a l'oferta dels petits establiments s'afegís la dels establiments comercials en format supermercat, que es varen implantar en les àrees suburbanes (Polígon Els Recs, Closa d'en Llop i Horta Vella). Aquestes localitzacions oferien unes dimensions d'espais que no estaven disponibles a l'interior del nucli. La participació ciutadana haurà de debatre sobre el model actual d'integració de les activitats comercials en el teixit urbà i definir els objectius en aquest camp.

Indústria

La situació geogràfica de l'Escala amb unes comunicacions que capacitat limitada, la dimensió moderada de la població en nombre d'habitants, la limitació de recursos energètics i de subministrament d'aigua i les característiques del seu territori no són favorables al desenvolupament industrial. Tanmateix, l'Escala té un sector industrial estable de dimensió mitjana i petita associat a la nàutica, tallers i alimentari.

Amb la intenció de potenciar i ordenar el sector industrial es varen preveure dues àrees reservades per aquests usos: la Closa d'en Llop i el Polígon industrial Els Recs. El baix grau d'utilització d'aquests polígons, amb 86 parcel·les sense cap edificació obre el debat d'un possible sobredimensionament del planejament actual. Per altra part, l'àrea industrial de la Closa d'en Llop està en contacte immediat amb el teixit residencial i s'interposa entre el barri del Camp dels Pilans i el nucli urbà de l'Escala. Amb aquestes circumstàncies s'hauran de definir els objectius en relació a la indústria.

El port

A diferència de les activitats principals (pesquera i nàutica recreativa), no s'ha desenvolupat completament el potencial d'activitats complementàries al port de l'Escala (restauració comercial i lleure). Amb tota probabilitat la situació perifèrica del port en relació al nucli urbà ha estat un condicionant negatiu en aquest sentit. En base a aquestes circumstàncies es posa a debat si el port pot ser o no un centre d'activitats tenint en compte també l'estacionalitat del sector turístic.

Agricultura

Malgrat que l'activitat agrícola de l'Escala genera un valor afegit brut de poc més del 2% en relació al conjunt de les activitats econòmiques del municipi, ocupa absolutament tots els terrenys planers del costat occidental del terme municipal, destinats principalment a conreu de farratges (amb un procés de transformació cap al conreu de fruiters). Del conjunt del sòl rural solament es mantenen erms els turons rocallosos de Vilanera, la Muntanya Rodona i l'entorn d'Empúries, pel seu escassíssim valor agrícola i condicionats pels jaciments arqueològics. Les directrius del planejament territorial, els plans directores i la delimitació dels PEIN garanteixen el manteniment del caràcter rural dels terrenys agrícoles. Amb aquestes condicions, la importància del sector agrícola en l'economia local no és tant directa com indirecta, ja que configura el paisatge que és un dels atractius principals del municipi. La participació ciutadana haurà de debatre la funció del sector agrícola en la caracterització del paisatge de l'Escala i la seva possible compatibilitat amb altres activitats econòmiques pròpies del sòl no urbanitzable.

PARTICIPACIÓ CIUTADANA EN LA DEFINICIÓ DE CRITERIS I OBJECTIUS DEL POUM DE L'ESCALA
GUIÓ TALLER 3. Territori.

Mobilitat i canvi climàtic

La xarxa viària de l'Escala presenta deficiències funcionals per la manca de continuïtat entre alguns dels trams que componen els vials principals. Aquest fet, juntament amb l'àmplia extensió de la trama urbana, implica sovint que cal recorre grans distàncies per accedir a les zones comercials o de serveis, fet que suposa un clar domini del vehicle privat sobre altres sistemes de mobilitat més sostenibles, amb el consegüent increment de l'emissió de gasos amb efecte hivernacle i la necessitat de destinar major espai per aparcament, entre d'altres efectes. Per a corregir aquesta situació cal definir estratègies per tal de fomentar una mobilitat més eficient considerant la incorporació de mesures de mitigació i adaptació als efectes derivats del canvi climàtic. El foment del transport amb bicicleta mitjançant la definició de recorreguts principals, la creació d'illes de prioritat per al vianant, la pacificació de determinats sectors urbans o el disseny de recorreguts segurs són només algunes de les mesures que es poden promoure. Es planteja que el taller debati quin nou model de mobilitat es necessita amb l'establiment de propostes a nivell de criteris i objectius.

Riscos ambientals

En relació als riscos ambientals, el risc geològic, la inundabilitat i els incendis forestals són els més rellevants. El primer, es cenneix a les zones del litoral i prenen importància els despreniments, especialment actius al llarg del litoral de les Planasses i Punta Montgó, com també a l'Illa Mateua. El risc inundabilitat abasta bona part del terme municipal i es caracteritza principalment pel desbordament dels recs a la zona de la desembocadura. Tant el risc geològic com el d'inundabilitat ja estan regulats per el planejament territorial i la legislació sectorial, que determinen directrius que el planejament municipal ha de considerar.

En canvi, el risc d'incendi forestal és de gran rellevància. El municipi és declarat d'alt risc d'incendi i actualment es disposa del corresponent Pla de prevenció d'incendis municipal i del plànol de franges de protecció, instruments que permeten actuar en les estratègies de prevenció. Ara bé, diverses parcel·les dins del teixit urbà, zones verdes públiques i els càmpings es caracteritzen per una estructura forestal dominada per espècies piròfites (pinedes mediterrànies) i presenten, en molts casos, un elevat grau d'inflamabilitat i combustibilitat, amb risc d'extensió per estar relativament pròximes entre elles i cap a altres zones forestals més extenses, com la del massís del Montgrí.

Davant aquest fet, es planteja que el taller debati, a nivell de criteris i objectius, quins han de ser el tractament d'aquestes parcel·les i de les diferents zones verdes públiques formades per pinedes, com també quin tractament s'ha de donar a l'arbrat situat en l'espai privat considerant el risc d'incendi.

Matriu geofísica i biològica

El terme municipal de l'Escala alberga diversos sistemes naturals, alguns dels quals presenten excepcionals valors degut a la raresa, fragilitat, representativitat o excepcionalitat dels diferents elements que els componen. Molts d'aquests ja estan protegits per els diferents instruments de planejament vigent (sectorials, territorials o derivats) i pel Pla Especial de Protecció del Patrimoni i Catàleg de Béns Arquitectònics, Històrics i Ambientals de l'Escala que inclou entre d'altres, 36 béns de tipologia natural, ambiental o paisatgística.

De l'anàlisi realitzat s'han identificat d'altres espais pendents de transformació que estan dins la trama urbana i que no estan regulats. En aquests casos, tenint en compte les limitacions sobre la part rural del territori que impedeixen augmentar la superfície urbana en extensió d'acord amb allò establert als plans vigents d'ordenació jeràrquicament de rang superior, caldrà preveure en quin grau és possible la seva transformació tenint en compte diversos factors, com per exemple, la necessitat de disposar terrenys per implantar nous usos d'interès públic, la seva situació dins la trama urbana, la millora o recuperació dels elements que els componen, etc

3.- BUIDATGE DE RESULTATS

Tot seguit es presenten el conjunt d'aportacions ciutadanes recollides durant els tres tallers participatius de criteris i objectius. Les valoracions i opinions exposades durant les sessions deliberatives, així com els resultats derivats de l'enquesta en línia, es tindran en compte durant el procés d'elaboració del document d'Avanç del POUM.

Durant els tallers participatius les persones assistents es van subdividir en petits grups de debat i se'ls hi va plantejar que, a partir de la informació presentada a la ponència inicial i dels seus coneixements en tant que ciutadans i ciutadanes, consensuessin aportacions compartides en relació a les qüestions plantejades al guió de treball. Per a cada taller s'exposen les aportacions traslladades ordenades per cada un dels subàmbits a partir dels quals es van estructurar les deliberacions amb la intenció de garantir el dret dels i les participants a que quedi constància escrita de totes i cada una de les reflexions expressades. Els subàmbits de debat per cada un dels tallers són els següents:

TALLER 1: ÀMBIT SOCIAL

- Habitatge – demografia i població
- Equipaments comunitaris
- Espais lliures públics

TALLER 2: ÀMBIT ECONÒMIC

- Sector turístic
- Comerç
- Indústria
- Port
- Agricultura

TALLER 3: ÀMBIT URBÀ.TERRITORIAL

- Mobilitat i canvi climàtic
- Riscos ambientals
- Matriu geofísica i biològica
- Sistema d'espais oberts

Val a dir que, un cop finalitzada la primera fase del Programa de Participació Ciutadana, el Grup Promotor del POUM procedirà a estudiar i analitzar les aportacions ciutadanes amb l'objectiu de complementar i validar el document de criteris i objectius del POUM.

3.1.- RESULTATS DEL TALLER 1 – ÀMBIT SOCIAL

TALLER 1 – ÀMBIT SOCIAL

DINAMITZADOR: Gerard Quiñones (Neòpolis)

NOMBRE DE PARTICIPANTS: 20

NOMBRE DE GRUPS DE DEBAT: 4

HABITATGE – DEMOGRAFIA I POBLACIÓ

Sobre demografia i densitats

- Es posa de manifest la necessitat de matisar el concepte “densitat de població alta”, en el sentit d’evitar errors en el disseny de polítiques públiques i en la definició d’objectius (com la gestió de residus o les polítiques d’habitatge, per exemple). Es considera que cal estudiar la densitat en funció del terreny urbà.

Model de creixement: protecció del territori i transformació de la ciutat existent

- Es recolza l’opció de no incrementar la superfície edificable de l’Escalà (protecció del territori, com el bosc de Rosa Lau, la pineda de Riells o el camí de Sobrestany). En aquest sentit es planteja fixar-se com a objectiu el reaprofitament d’espais disponibles de la ciutat existent.
- Definició d’estratègies encaminades a promoure la conversió de segones residències en habitatges principals:
 - Tenir en compte les repercussions que aquest fet tindria en relació a la previsió de nous equipaments.
 - Disposar de serveis que facilitin la fidelització i el traspàs de segones a primeres residències (incentius i facilitats com bones connexions de fibra, de telefonia, dotació d’equipaments, etc.)

- Promoció de rehabilitacions enlloc d'obra nova.
- Suports per a la rehabilitació del parc d'habitatges.
- Ajuts / subvencions per a rehabilitacions, aïllaments acústics i tèrmics fora del nucli antic.
- Agrupar la indústria a zones més allunyades del centre.

Facilitar l'accés a l'habitatge i respondre a l'exclusió residencial

En consonància amb l'aposta per a la transformació i millora de la ciutat existent:

- Fixar-se com a objectiu la necessitat urgent d'habitatge de lloguer a l'Escalà (parc municipal, parc publico-privat, incentius-complements des de l'administració).
- Fomentant canvis d'usos de locals desocupats i destinar-los a lloguer.
- Promoció d'habitatge públic de lloguer per part de l'administració.
- Creació d'habitatge social a l'Escalà: promovent la rehabilitació d'edificis existents, aprofitant fons europeus per adquirir habitatges i destinar-los a lloguer social, requalificació d'espais d'àrea urbana, etc.
- Necessitat d'atendre i preveure necessitats de persones grans que viuen soles i allunyades del centre (també amb vessant social, a través de tuteles i acompanyaments).
- Preveure polítiques d'habitatge de caràcter inclusiu que facilitin l'accés a l'habitatge a preus raonables a col·lectius vulnerables, com població immigrant (especialment joves, i acompanyades d'altres mesures d'integració a nivell d'educació i acompanyaments.)

Sobre els Habitatges d'Ús Turístic

- DISSENS: S'identifica un dissens entre les persones participants. Mentre hi ha qui seria partidari de limitar-los altres no hi estan d'acord ja que consideren que encara hi ha zones urbanes que cal acabar de completar.

EQUIPAMENTS COMUNITARIS

En general, es parteix d'una bona valoració dels equipaments municipals per part de les persones participants. Malgrat tot, es traslladen aportacions referides a aspectes millorables de la dotació actual, s'identifiquen necessitats no cobertes que caldria preveure en clau de futur i es plantegen propostes de millora pel que fa a l'accessibilitat als equipaments:

Dèficits d'equipaments existents

Malgrat la valoració general dels equipaments existents és positiva es considera que es podria treure més profit dels equipaments municipals, especialment a través de millores en la seva gestió i fent-los més atractius per a incrementar-ne el seu ús. Alhora es traslladen aportacions específiques respecte a possibles millores:

- Es considera que caldria reduir costos de la Piscina Municipal per facilitar-ne l'ús a perfils vulnerables (Ex. Palafrugell)
- L'*Skate Park* és millorable. Podria ser més decent prenent de referència equipaments d'aquest tipus d'altres poblacions (mini-rampilla i/o *pool* petita).
- El Punt d'Informació Juvenil és millorable. No dona confiança per a deixar-hi material.
- Gestió de l'aigua: caldria una millora de la qualitat de l'aigua (durant la sessió es matisa que l'any vinent estarà feta la potabilitzadora).

Demanda de nous equipaments locals; necessitats no cobertes

- ECONOMIA:
 - Preveure un mercat permanent i central (més enllà del mercat setmanal).
 - Preveure espai per al treball compartit i empenedoria (co-working / viver).
- SALUT I DEPENDÈNCIA:
 - Preveure un centre de dia per a persones grans dependents.
 - Preveure una residència per a gent gran.
- ESPORT:
 - Preveure una pista d'atletisme a l'aire lliure (a nivell de dimensió).

- Preveure noves zones esportives.
- Zones esportives a l'aire lliure, integrades a espais verds (Ex. proper al PumpTruck).
- Reef artificial per fer surf durant les llevantades.
- CULTURA i OCI:
 - Manca de cinema.
 - Preveure un teatre.
 - Cercar una fórmula per tal de passar a titularitat pública la casa de Can Maranges i destinar-lo a usos culturals.
 - Preveure una zona lúdica encaminada a ordenar l'oci nocturn. Zona de trobada i oci per a joves a ubicacions que facilitin la convivència i evitin conflictes amb veïns.
- En relació a la previsió de nous equipaments, s'afegeix que cal tenir més en compte els veïns i veïnes que resideixen prop d'equipaments per tal d'evitar problemes de convivència (Ex. sorolls).

Accessibilitat: relació entre els equipaments comunitaris i la xarxa viària

En general es considera que per treure més profit als equipaments municipals cal, més enllà de millorar-ne la gestió i de fer-los més atractius per a incrementar usuaris, preveure facilitats a nivell d'accessibilitat i mobilitat (mini-bus per a usuaris PMR, facilitant accés amb bici o a peu, disposant d'aparcament, etc.):

- Necessitat de més aparcaments entorn el casc antic per tal de facilitar l'accés als equipaments del centre.
- Preveure la connexió de la xarxa ciclable. A nivell local i intermunicipal.
- Preveure punts de càrrega per a vehicles elèctrics.
- Centralització de l'estació d'autobusos (ara 2). En una zona intermèdia per a reduir congestions i facilitar accés a serveis i equipaments. Dissens: mentre un grup creu que caldria que la centralització fos a Can Parals, altres participants no hi estan d'acord. En tot cas hi ha consens respecte la idoneïtat de centralitzar.

ESPAIS LLIURES PÚBLICS

Protecció d'espais naturals i pinedes

- Les persones participants traslladen una bona valoració dels espais naturals i les pinedes, i consideren que esdevenen espais lliures que cal mantenir i conservar. S'esmenta de forma particular la necessitat d'establir criteris de protecció i conservació de: les pinedes de la zona dels Pinells, les Planasses i la pineda del camí Sobrestany.
- En relació al camí de Sobrestany es considera que existeix un excés de vehicles a l'estiu i es planteja la necessitat d'aplicar criteris de protecció a través de mesures que limitin l'accés rodat només a veïns (s'assumeix que pertany a Torroella de Montgrí).

Promocionar l'ús i facilitar l'accessibilitat als espais lliures públics

- Plantejar com a objectiu disposar de més espais lliures de caràcter públic, de forma realista, assumible i adaptant-se a les possibilitats.
- Promoure més espais verds, més ombres i més passejos al municipi.
- Facilitar l'accés als espais lliures:
 - Garantir l'accessibilitat als espais verds de l'Escala.
 - Donar continuïtat a la xarxa ciclable per accedir als espais lliures públics (també intermunicipal) i evitar elements que dificulten la mobilitat i/o generen inseguretats (columnes, fanals, etc.) Espais verds intercomunicats.
- Promocionar l'ús i garantir la qualitat i el manteniment dels espais lliures:
 - Garantir el manteniment dels espais verds existents. El manteniment és molt millorable i es considera que a hores d'ara estan en un estat força precari.
 - Necessitat de disposar de cert mobiliari (pipi-cans, mobiliari esportiu, bancs, papereres, etc.) per facilitar i promoure'n l'ús.
 - Itineraris en zones interiors de sòl rural que disposin amb "actius de salut" per tal de promocionar hàbits saludables i l'ús dels espais lliures a través de l'urbanisme.
 - Promocionar l'ús de les Planasses a través de zones d'esbarjo i esport a l'aire lliure.

3.2.- RESULTATS DEL TALLER 2 – ÀMBIT ECONÒMIC

TALLER 2 – ÀMBIT ECONÒMIC

DINAMITZADOR: Gerard Quiñones (Neòpolis)

NOMBRE DE PARTICIPANTS: 23

NOMBRE DE GRUPS DE DEBAT: 4

REFELEXIÓ GENERAL:

- Més enllà de les reflexions i aportacions sobre els 5 àmbits de debat vinculats a l'àmbit econòmic es recull una aportació de caràcter general referida al document d'anàlisi número 4: *"Evolució pressupostària i capacitat d'inversió de l'Ajuntament de l'Escala"*. Es considera que caldria actualitzar les dades a 2020 (les del document són de 2015) per garantir criteris realistes a l'hora de definir objectius i determinades inversions.

SECTOR TURÍSTIC

Sobre el model turístic de futur

- La definició de criteris i objectius del POUM ha de projectar el desenvolupament d'un model turístic local de "qualitat i familiar":
 - o Es considera clau evitar un turisme de masses i l'arribada de capital extern (especialment limitant l'arribada de grans cadenes hoteleres) i apostar per un model pròxim i de qualitat de caràcter local.
 - o El model turístic pel qual s'aposti (petits hotels, càmpings, residencial, etc.) determinarà el desenvolupament i la imatge de futur de l'Escala.
- De fet, la definició i consolidació del model turístic també té a veure amb l'àmbit social, donat que el turisme és font de desigualtat local (per exemple, pel que fa a les condicions laborals de treballadors/es) i influeix en l'estructura sociodemogràfica (un terç de la població local és estrangera). En aquest sentit cal regular les instal·lacions

dels negocis turístics per tal que siguin dignes pels treballadors/es i dignificar les edificacions on s'allotgen els treballadors de temporada.

Elements a considerar en la definició de criteris relacionats amb el turisme a l'Escala

Seguint el fil del model turístic a promoure, s'exposen diferents aspectes específics a tenir en compte:

- Preveure i promoure la instal·lació de nous hotels familiars, fixant-se com a objectiu un increment a futur de places hoteleres de qualitat i familiar a l'Escala.
- Tenir en compte les cases de turisme rural (cap legal registrada) i les segones residències.
- Definir els usos de la zona de l'Estany de la Poma.
- Bonificacions a l'IBI de les primeres residències.
- Conservar i potenciar l'ús de les "zones verdes de costa".
- Estudiar com el POUM pot lligar Empúries amb l'Escala.
- Resoldre dèficits de cobertura i de xarxa.

Potenciar els atractius locals

- Potenciar la cultura: gastronomia, música, etc.
- Potenciar l'entorn i el paisatge: camins de ronda, connexió ciclable amb municipis propers, etc.
- Millorar i ordenar l'oci nocturn.

COMERÇ

Foment del comerç (de proximitat i tot l'any)

- Es considera que el POUM s'hauria de fixar com a objectiu de futur el foment del comerç, especialment el de proximitat i no estacional:
 - Les característiques turístiques de l'Escala deriven en un pes rellevant del comerç estacional. En aquest sentit cal preveure accions encaminades a mantenir i promoure el comerç de proximitat tot l'any (adreçat a població local, a visitants de cap de setmana i a poblacions del voltant).
 - En aquest sentit es planteja la possibilitat de preveure un mercat central (per donar visibilitat i feina al comerç de proximitat i competir amb grans superfícies).
 - A l'Escala hi ha molts locals tancats (lloguers cars, no convida a instal·lar-s'hi si el del costat també està buit, etc.). Cal potenciar l'ús dels locals buits, per exemple, negociant amb propietaris per facilitar la instal·lació de comerços de proximitat.
 - Alhora, es considera que donat que un volum molt rellevant del consum es fa empreses de matriu estrangera ("són els que tenen més valor cadastral no residencial") caldria cobrar-los-hi el màxim d'IBI i revertir-ho al municipi.
 - Closa del Llop. Caldria aprofitar el POUM per resoldre aquest sector. Caldria diversificar usos per fomentar-hi el comerç en tant que punt d'enllaç entre dues zones urbanes.

Mobilitat i comerç

- De forma complementària a les aportacions anteriors també es traslladen reflexions que vinculen la mobilitat amb el foment del comerç:
 - Estudiar la necessitat d'aparcaments. Especialment al voltant del casc antic, on caldria resoldre la manca d'espai per habilitar places.
 - Ampliació de la zona de prioritat per a vianants del casc antic.

INDÚSTRIA

En relació als objectius que el nou POUM hauria de definir pel que fa a la indústria es recullen les següents aportacions:

- Intentar unificar les zones industrials a les afores de l'Escala.
- Facilitar l'accés a instal·lacions del parc industrial a petits empresaris i negocis emergents (sobretot aquells solars que són propietat de grans tenidors, i evitar especulacions. Es podrien prendre de referència experiències del baix Llobregat).
- Preveure el futur desenvolupament del sector tecnològic
- Closa del Llop:
 - Caldria aprofitar el POUM per resoldre aquest sector.
 - A hores d'ara hi ha molts tallers de petites dimensions (que dificulten la convivència amb la zona residencial del costat). Caldria preveure el trasllat d'aquests tallers a zones industrials més allunyades i unificades (que ara tenen parcel·les buides).
- A les zones industrials les parcel·les són molt grans i cares:
 - Manquen parcel·les per a ubicar-hi petita indústria.
 - Es considera que, el pes de les segones residències fa que l'Escala sigui demandant de serveis com electricistes, fusters, pintors, jardineros, pa, cuina, etc. En aquest sentit es podria preveure la instal·lació de vivers de tallers i/o obradors per donar cabuda a aquest tipus d'activitat.
 - Promoure cicles formatius vinculats amb aquestes activitats.

PORT

Potencial d'usos i activitats complementàries

La majoria d'aportacions ciutadanes en relació al port es centren en la necessitat d'incrementar les activitats complementàries al port. Es pateix de la premissa de no fixar-se com a objectiu un creixement del port ("ja està bé com està"), i d'establir criteris centrats en potenciar usos complementaris a l'activitat pesquera i nàutica:

- L'existència de locals tancats es considera una feblesa del port actual. En aquest sentit apareixen dubtes sobre les capacitats del planejament per a incidir-hi.
- En tot cas, es traslladen diferents aportacions per a potenciar el port com a centre d'activitats ("cal que al port hi passin coses"):
 - Potenciar l'ús turístic dels locals buits a nivell hotelier.
 - Pressionar per a la rebaixa de lloguers dels locals i naus gestionades per Ports de la Generalitat. Atenent petits empresaris i negocis emergents, sobretot aquells arrelats al territori.
 - Ús dels locals buits per a incrementar l'oferta gastronòmica i comercial del port.
 - Reactivar l'activitat comercial de la zona central del port (edifici amb les portes de colors)
 - Potenciar més el MARAM (Centre d'Interpretació del Peix). Podria esdevenir un pol per facilitar el desenvolupament d'activitats vinculades amb el comerç i la restauració.
 - La venda de peix també podria facilitar el desenvolupament d'activitats complementàries. Malgrat que apareixen dubtes sobre si la llotja està preparada per acollir visitants de forma efectiva, es comenta la possibilitat de recuperar les subhastes (ara només es ven anxova i tonyina i la resta es concentra a Palamós, la qual cosa fa perdre valor turístic al port) o promoure el consum de peix *in situ*.
 - Organització d'esdeveniments (com regates).

Usos nàutics i altres:

- Garantir un preu social dels amarres per a veïns i veïnes de l'Escala.
- Millorar la seguretat. Port insegur en cas de caiguda d'home a l'aigua. En tot el port no es pot sortir de l'aigua si caus. Caldria disposar d'una escala cada certa distància, o algun accés per a poder sortir de l'aigua.

AGRICULTURA

Conservació i paisatge

- Es considera que cal establir com a criteri de planejament la necessitat de conservar el paisatge que configura el sector agrícola, en tant que actiu local, valor a protegir i part de l'entorn i del patrimoni municipal.
- Malgrat ser un sector amb poc pes a l'economia local (poc més del 2% del valor afegit brut) cal establir estratègies i criteris de conservació del sector agrícola a l'Escalà.
- Garantir la protecció de les zones agrícoles, per tal de preservar les activitats agrícoles existents així com per a preservar la biodiversitat de fauna i flora.

Sobre el desenvolupament de l'activitat agrícola

- Garantir tipologies de conreu sostenibles, tant pel que fa al consum d'aigua com a l'ús de pesticides. (sobretot a les zones de dins el Parc).
- Preveure el desenvolupament d'horts comunitaris / urbans / participatius. Regulacions per a la promoció d'horts urbans potenciant el seu valor sostenible i social, i evitant que siguin decadents.

Sobre la compatibilitat amb d'altres activitats econòmiques

- Preveure el desenvolupament en sòl rural de turisme rural o d'altres activitats econòmiques sempre i quan no alterin el paisatge (no golf).
- Impedir la instal·lació d'horts solars (per l'impacte paisatgístic), i preveure la seva instal·lació a d'altres ubicacions com equipaments públics, grans superfícies, terrenys industrials o habitatges.
 - o DISSENS: Un dels grups de debat no descartaria preveure la instal·lació d'horts solars a petits terrenys agrícoles i de forma respectuosa.

3.3.- RESULTATS DEL TALLER 1 – ÀMBIT URBÀ-TERRITORIAL

TALLER 3 – ÀMBIT URB+A-TERRITORIAL

DINAMITZADOR: Gerard Quiñones (Neòpolis)

NOMBRE DE PARTICIPANTS: 18

NOMBRE DE GRUPS DE DEBAT: 4

MOBILITAT I CANVI CLIMÀTIC

Aposta per un model de mobilitat sostenible

La majoria d'aportacions ciutadanes recollides durant el debat consideren que cal fixar-se com a objectiu de futur l'aposta per un model local de mobilitat sostenible:

- Prioritat per a vianants:
 - Previsió de pacificació de les zones cèntriques, convertint als vianants en protagonistes:
 - Deixar de considerar els vehicles a motor com a sistema de mobilitat prioritari, i previsió d'aparcaments dissuasius (per a visitants) a les afores.
 - Tancar l'accés de trànsit rodat al casc antic (excepte serveis i veïns).
 - Preveure la ubicació d'un aparcament per a autocaravanes amb serveis adaptats (punts de càrrega elèctrica, gestió de residus, etc.)
 - Garantir accessibilitat als vianants: accessibilitat, estat de les voreres, bona il·luminació, tenir en compte les persones amb mobilitat reduïda, etc.
- Facilitar la mobilitat amb bicicleta i VMP (vehicles de mobilitat personal):
 - Preveure la unificació dels carrils bici amb la trama urbana, i amb altres municipis veïns.
 - Garantir la regularitat i la interconnexió dels carrils bici observant bones pràctiques d'altres municipis.
 - Cal evitar intermitència de la xarxa ciclable: garantir connexió de Sant Martí a Montgó, connexions amb zones internes d'interès i serveis, etc.

- Quan es pugui, vincular la xarxa ciclable amb zones verdes, per gaudir-les.
- Estudiar i preveure la possibilitat de comptar amb un servei de *bicing* municipal.
- Habilitar aparcaments per a bicicletes i VMP prop d'equipaments i serveis.
- Impuls del transport públic:
 - Transport a demanda per a gent gran o d'altres col·lectius (o taxis públics).
 - Promoure oferta de transport públic interurbà sostenible per a escalencs que no hi viuen.

Canvi de model energètic

- Redacció d'un pla d'eficiència energètica.
- Promoure i preveure la instal·lació de plaques solars, punts de càrrega elèctrica, etc.

RISCOS AMBIENTALS

Risc d'incendi

- El POUM hauria de determinar directrius globals a considerar per a la redacció futura d'un Pla per a la protecció i gestió d'espais dins l'àrea urbana (exemple: pineda de la primera platja d'Empúries).
- Aposta per la prevenció com a criteri clau pel que fa al risc d'incendis. Obligar a propietaris al manteniment d'espais verds per evitar riscos.
- Consolidar i garantir la neteja de pinedes. I estudiar com estendre-ho a propietaris particulars.
- Prendre de referència el cas del Montgrí, pel que fa a la neteja del sotabosc.

Litoral i riscos geològics

- Establir criteris i estratègies tècniques per tal de definir què fer amb les aportacions de sorra i l'impacte que generen. Calen criteris realistes per salvar les platges, que assumeixin que arrel del canvi climàtic (temporals) es perdrà platja.
- Preveure mesures de consolidació de les dunes (no aplanar-les).
- Definir criteris d'observació i prevenció en relació als despreniments.

Inundabilitat i clavegueram

- Estudiar zones de laminació per a les aigües de pluja, per tal d'evitar inundacions.
- Garantir neteja de recs (especialment dels més propers al nucli urbà).
- Definir criteris de millora del clavegueram i el que baixa cap al mar. Cal clavegueram suficient. Les aigües pluvials i les aigües brutes no haurien d'anar juntes.

MATRIU GEOFÍSICA I BIOLÒGICA

Protecció i preservació com a criteri clau

En relació als sistemes naturals ubicats dins la trama urbana, pendent de transformació i no regulats, les aportacions ciutadanes consideren de forma clara que caldria prioritzar criteris de protecció i preservació:

- El criteri clau hauria de ser el de protegir i no malmetre. Com l'Estany de la Poma, que s'hauria de mantenir. En tot cas, es considera raonable que s'estudii cada cas per prendre decisions concretes sempre i quan es posi en valor la protecció.
- En el tractament de les zones verdes amb pinedes el POUM hauria d'establir criteris restrictius i de conservació, defensant els interessos generals i evitant transformacions que promoguin actuacions com hipòdroms, golfs o aeròdroms.
- És important apostar per la preservació, però essent capaços de cercar l'equilibri per evitar la infravaloració dels sistemes naturals dins la trama urbana (fer-los atractius per incrementar el coneixement i ús, però sense fer-los malbé).
- El criteri de preservació ha de preveure intervencions de millora de la flora i la fauna d'aquests espais:
 - o Preservació d'ocells, insectes i plantacions de flora a les zones verdes amb pinedes.
 - o Garantir la consolidació de la zona d'Empúries.
 - o Garantir la consolidació i preservació de la zona del cementiri fins el Parc de les Olors, i ubicar-hi un punt d'informació.
 - o Potenciar activitats ambientals i de sensibilització (exemple: brigada del Xalabret).
- Es traslladen dubtes sobre si algun espai es podria compatibilitzar amb usos de càmping.

SISTEMA D'ESPAIS OBERTS

Sobre els usos dels terrenys del SNU que es poden veure afectats per projectes i infraestructures alienes a la seva condició

- Es considera que el POUM ha de determinar, en general, criteris de preservació del sistema d'espais oberts.
- En el cas que s'hi promoguin usos, doncs, cal garantir el manteniment del paisatge i del valor d'aquests espais. En aquest sentit s'hi podrien permetre activitats com:
 - Horts públics.
 - Par arqueològic.
 - Turisme rural.
- Alhora, però, també es reconeix que l'ordenació d'aquest espais haurien de preveure necessitats futures (abocador, horts solars, etc.)

Sobre la millora d'espais oberts

- Caldria una normativa estricta per a la protecció paisatgística del territori, amb l'objectiu de protegir el paisatge i el seu aspecte visual.
- Les entrades de l'Escalà haurien de millorar a nivell d'estètica i qualitat del paisatge.
- La zona d'horts de davant del *Lidl* s'hauria de millorar en tant que espai obert.

El debat culmina amb una reflexió final respecte el sòl construït (ciutat existent): mentre els criteris de preservació i protecció han de guiar el desenvolupament del SNU, és clau que el POUM plantegi criteris de reconversió i reciclatge urbà del sòl construït. Cal que el POUM faci previsions en relació a la necessitat d'acabar de culminar / urbanitzar la trama urbana: construir el que queda i, alhora, afrontar necessitats residencials aprofitant habitatges buits.

2.- ALGUNES IMATGES DELS TALLERS PARTICIPATIUS

